

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

TALI-IHANTALA KESKUS

Tietokeskus – Näyttelykeskus

Suppea kutsukilpailu 27.10.- 08.12.2008

KILPAILUOHJELMA

13.10.2008

Lappeenrannan kaupunki – Tekninen toimi

TAUSTAA JA TAVOITTEITA

Lappeenrannan kaupungilla on tavoitteena rakentaa rakennushistoriallisesti valtakunnallisesti suojeltuun Linnoitukseen Tali-Ihantala tieto- ja näyttelykeskus. Keskukseen tarkoituksena on muodostua sekä ratsuväkiperinteen että viime sotien torjuntataistelujen muistomerkiksi ja mediakeskukseksi, missä nykyisille ja uusille sukupolville talletetaan ja välitetään tietoa Suomen historian merkittävistä vaiheista.

Samalla keskus kokoaa ja välittää tietoa viime sotien historiallisille paikoille matkustamisesta kiinnostuneille. Keskukseen toiminta hyödyntää viimeisintä teknologiaa ns. panoraamateatterissa, joten kävijä saa vaikuttavan kuvan taistelukenttien tapahtumista. Keskus tulee käsittämään kaksi olemassa olevaa rakennusta näyttelyitä varten sekä niiden yhteyteen rakennettavan täydentävän rakennuksen, joka on tämän kilpailun tehtävänä.

Hanketta ohjaa Lappeenrannan kaupunginhallituksen asettama toimikunta ja koko hankkeen aloitteentekijä on emerituspuhemies Paavo Lipponen.

1. KILPAILUKUTSU

1.1 Kilpailun järjestäjät, luonne ja tarkoitus

Kilpailun järjestää Lappeenrannan kaupungin tekninen toimi Suomen arkkitehtiliiton Safan kilpailusääntöjen mukaan yhteistyössä Safan kanssa.

Kilpailu järjestetään suppeana kutsukilpailuna.

Kilpailun tarkoituksena on löytää hyvä luonnosratkaisu keskuksen tarkemmalle suunnittelulle.

1.2 Osallistumisoikeus

Kilpailuun on kutsuttu osallistumaan seuraavat suunnittelutoimistot:

Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen

Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki

LPR-arkkitehdit Oy

VERSTAS Arkkitehdit Oy

Kukin osanottaja saa jättää vain yhden kilpailuehdotuksen.

1.3 Palkkiot ja jatkotoimenpiteet

Kullekin osallistuvalla ja hyväksytyn ehdotuksen tehneelle toimistolle maksetaan palkkiona 15 000 € (sisältää 22% Alv, 2705€), joka summa vähennetään suunnittelutoimeksiannon saajan tai -toimeksiantajien saajien lopullisesta verollisesta palkkiosummasta.

Palkkiot maksetaan Suomen Arkkitehtiliiton (SAFA) kautta. SAFA perii kilpailusääntöjensä mukaan 10% palkkioista.

Voittanut kilpailuehdotus otetaan hankesuunnitelman liitteeksi esisuunnitelmana. Voittanut suunnittelutoimisto saa tehtäväkseen kohteen arkkitehti- ja pääsuunnittelun, mikäli kaupunginhallitus hyväksyy kohteen hankesuunnitelman ja voittaneen suunnittelutoimiston suunnittelutarjouksen. Lappeenrannan kaupunki voi neuvotella voittaneen tai voittaneiden ehdotusten laatijoiden kanssa jatkosuunnittelusta.

1.4 Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluvat kilpailun järjestäjien nimeämänä seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja: Heikki Järvenpää, kaupunginvaltuuston pj

Jäsenet: Ari Torniainen, kaupunginvaltuutettu
Keijo Koskinen, arkkitehti SAFA, arkkitehtitoimisto Koskinen&Schalin
Hannu Äikäs, EU-asiamies, Lpr kaupunki
Miikka Kurri, rakennustutkija, Etelä-Karjalan museo
Jaakko Vatanen, arkkitehti SAFA, tilakeskuksen johtaja, Lpr kaupunki
Erkki Suuronen, tilakeskus, rakennuttajapäällikkö, Lpr kaupunki

Kilpailijoiden nimeämänä: NN, arkkitehti SAFA

Sihteeri: Paula Kemppinen, rakennusarkkitehti, ark.yo, kaava-suunnittelija, Lpr kaupunki

Palkintolautakunta pyytää kilpailuehdotuksista asiantuntijalausunnot.

Asiantuntijalausunnot: Sakari Mentu, arkkitehti SAFA, yli-intendentti, Museovirasto
Hannu Lappalainen, toimitusjohtaja, Lappeenrannan Seudun Yrityspalvelut Oy, sisällöntuotanto
Anu Talka, FM, tutkija, Postuumi Ky

1.5 Kilpailuohjelman säännöt ja hyväksyminen

Kilpailun järjestäjä, palkintolautakunta ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusihteeri ovat hyväksyneet tämän kilpailuohjelman 13.10.2008.

1.6 Kilpailuaika ja sisäänjätto

Kilpailuaika alkaa 27.10.2008 ja päättyy 08.12.2008, suunnittelutarjouksen osalta kuitenkin 12.12.2008.

Kilpailuehdotukset on toimitettava määräpäivään 08.12.2008 klo 14.00 mennessä teknisen toimen kirjaamoon tai todistettavasti samana päivänä postin kuljetettavaksi osoitteella:

Lappeenrannan kaupunki
Teknisen toimen kirjaamo
PL 38
53101 Lappeenranta

Kirjaamon katuosoite on Villimiehenkatu 1. Kirjaamo sijaitsee kaupungintalon 2. kerroksessa.

Lähetys on varustettava merkinnällä 'Tali-Ihantala-keskus'.

Suunnittelutarjoukset on toimitettava viimeistään 12.12.2008 klo 14.00 mennessä samaan osoitteeseen kuin kilpailuehdotus. Tarjouskuori on varustettava nimimerkillä ja merkinnällä 'Tali-Ihantala-keskus, suunnittelutarjous'.

2. KILPAILUTEKNISET TIEDOT

2.1 Ohjelma-asiakirjat

Kilpailun ohjelma-asiakirjoja ovat:

1. Tämä kilpailuohjelma
2. Kilpailualueen pohjakartta dwg-tiedostona
3. asemakaava vuodelta 1882, ns. keisarin kaava
4. asemakaavaluonnos
5. valokuvia kilpailualueelta
6. suunniteltavaan kohteeseen liitettävien rakennusten suuntaa antavat piirustukset
7. museohankkeen sisällön selostus

Museohankkeen sisällön selostus annetaan kilpailijoille 27.10.2008 järjestettävän kilpailualueeseen tutustumiskäynnin yhteydessä. Muu kilpailumateriaali toimitetaan cd-levyllä.

2.2 Kilpailua koskevat kysymykset

Kilpailua koskevat kysymykset osoitetaan palkintolautakunnalle ja lähetetään palkintolautakunnan sihteerille Paula Kemppiselle sähköpostitse nimimerkillä varustettuna 30.10.2008 klo 14.00 mennessä:
paula.kemppinen@lappeenranta.fi .

Kysymykset ja vastaukset toimitetaan kaikille kilpailijoille sähköpostitse viipymättä.

2.3 Kilpailun ratkaiseminen, tulosten julkistaminen ja näytteillepano

Kilpailu pyritään ratkaisemaan 22.12.2008 mennessä.

Kilpailun ratkaisusta annetaan välittömästi tieto kaikille ehdotusten tekijöille. Kaikista kilpailuehdotuksista laaditaan kirjallinen arvostelu. Kilpailun ratkaisua koskeva palkintolautakunnan arvostelupöytäkirja mahdollisine liitteineen lähetetään kullekin kilpailijalle.

Kilpailun tulosten julkistamistilaisuus sekä kilpailuehdotusten esittely pidetään myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

2.4 Kilpailuehdotusten käyttöoikeus

Kilpailun järjestäjällä on omistusoikeus kilpailuehdotuksiin tekijänoikeuden jäädessä ehdotuksen tekijälle.

2.5 Kilpailualueelle järjestettävä tutustuminen

Kilpailijoiden edellytetään tutustuvan suunnittelualueeseen. Yhteinen käynti alueelle järjestetään maanantaina 27.10 klo 13.00 alkaen, tapaaminen Linnoituksen Komendantitalossa, Kristiinankatu 9. Käynti on rakennuksen pohjoispäästä.

3. KILPAILUTEHTÄVÄ

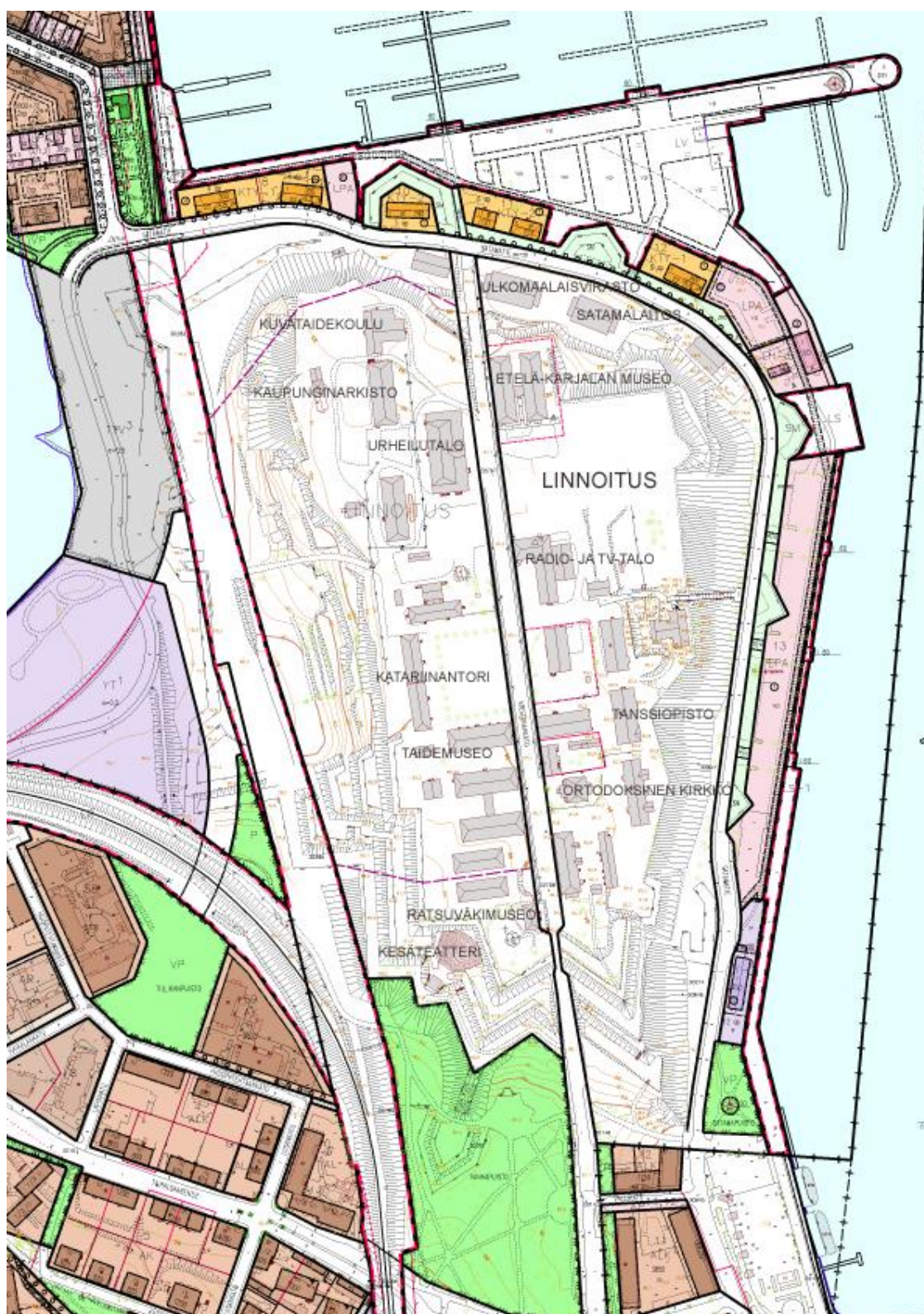
3.1 Kilpailutehtävän tausta ja alueen nykytilanne

Suppean kutsukilpailun tehtävänä on suunnitella oheisten asiakirjojen ja sisällön mukainen uudisrakennus työnimeltään Tali-Ihantala keskus.

Uudisrakennus sijoittuu Linnoitukseen, joka on sekä paikallisesti että valtakunnallisesti arvokas alue, pääosin Venäjän vallan aikana 1700-1800 luvuilla rakentunut. Linnoitus toimi osana Pietarin kaupungin turvaksi rakennettua puolustusjärjestelmää. Kun Suomi liitettiin autonomisena alueena Venäjään 1809, kävivät linnoitukset tarpeettomiksi. Myös Lappeenrannan linnoitus lakkautettiin 1810 ja luovutettiin kaupungin haltuun 1835 ehdolla, että linnoituslaitteita ei saanut hävittää, mutta ilman hoitovelvoitteita. Lopullisesti koko Linnoitus siirtyi kaupungille ja 'siviilikäyttöön' vasta 1975. Linnoituksessa oli vankilatoimintaa 1810 luvulta lähtien aina 1950-luvulle. Alueelle rakennettiin huomattava määrä kasarmi-, asuin- ja varistorakennuksia, joista osa on tuhoutunut.

Nykyään Linnoituksessa sijaitsee Suomen vanhin ortodoksinen kirkko, vuodelta 1785. Vanhoja makasiini- ja kasarmirakennuksia (1790-luvulta) on kunnostettu mm. Etelä-Karjalan maakuntamuseon, taidemuseon ja museon hallinnon, Ratsuväkimuseon sekä kaupunginarkiston käyttöön. Entisen vankilan sivurakennuksessa (1915) toimii kuvataidekoulu. Alueella on myös entisen vankilan työtuparakennus, urheilutalo, 1880-luvun puurakennuksessa sekä tanssiopisto, 1915 rakennetussa kivialossa. Linnoituksen ainoa uudempi rakennus Radiotalo rakennettiin 1972. Osa rakennuksista on asuinkäytössä, asukkaita noin 100, osa pienimuotoisina työtiloina. Alueella toimii kesäkrouvi, kaksi kahvilayrittäjää sekä käsityömyymälöitä.

Linnoituksen kaavoitus on käynnistymässä. Kaavoituksen tavoitteena on rauhoittaa ajoneuvoliikennettä ja palauttaa harkitusti olemassa olleita rakennuspaikkoja.

Linnoitus ja sen rakennuskanta

3.2 Kilpailun tavoitteet ja suunnitteluohjeet

Suppean kutsukilpailun avulla on tarkoitus suunnitella tälle paikalle laadukas, toimiva ja toteutuskelpoinen rakennus, joka kunnioittaa olemassa olevaa historiallista ympäristöä ja on arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen.

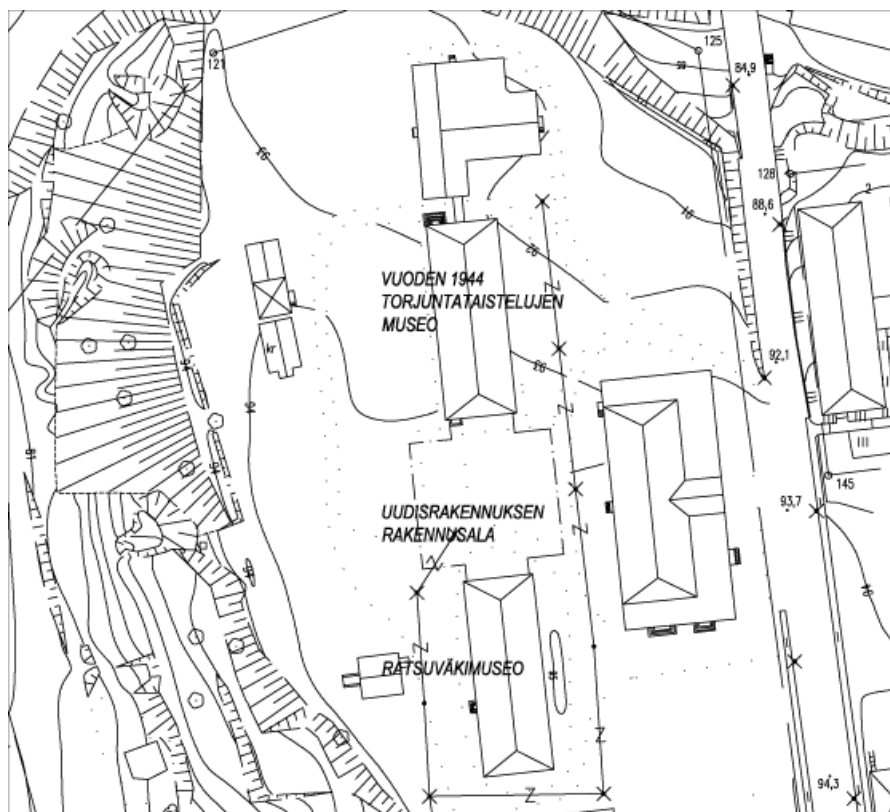
Aluetta ja pihaa koskevat tavoitteet

Linnoituksen alueen rakentamiseen suhtaudutaan hyvin harkitsevaisesti. Alueen kaavoitusta ollaan uudelleen käynnistämässä ja sen ohjenuoriksi kaupunginhallitus hyväksyi 9 kohtaa. Yhtenä niistä kohta, jonka mukaan ' *Uudisrakentamiseen suhtaudutaan pidättyvästi. Yleiseen, julkiseen käyttöön voidaan harkita rakentamista myöhemmin määriteltävissä sellaisissa kortteleissa, joissa historian eri vaiheissa on aiemminkin sijainnut rakennuksia.*

Suunnittelualueella on sijainnut 2-kerroksinen vankilarakennus ja vankilan työhuonerakennus.

Linnoituksen alueelle tullaan tekemään erillinen liikennesuunnitelma. Kilpailijan ei tarvitse huomioida keskuksen vaatimaa pysäköintialuetta.

Kilpailijaa sitova rakennusala on merkitty pohjakarttaan.

Pohjakartta

Rakennussuunnittelua koskevat ohjeet ja tavoitteet

Tavoitteena on arkkitehtonisesti korkeatasoinen rakennus, joka huomioi arvokkaan historiallisen ympäristön ja istuu luontevasti kahden olemassa olevan rakennuksen väliseen tilaan.

Uudisrakennus sijoittuu liitekarttojen mukaiselle paikalle kahden vanhan alunperin venäläisen sotilaskasarmin ja myöhemmin mm. vankilakäytössä toimineen 1700 luvun loppupuolen rakennuksen väliin. Rakennukset esiintyvät Viipurin kuvernementin kaavassa jo 1790-luvulla. Rakennusten välissä on myös ollut rakennus vastaavissa kaavoissa ja myöhemmin kaksikerroksinen vankilarakennus.

Eteläinen näistä olevista rakennuksista ns. rakennus 1A on noin 600m²:n (kerrosala 671 m²) suuruinen tällä hetkellä tyhjänä oleva rakennus, jota on viimeiseksi käytetty kaupungin työkeskuksena ja varastona. Rakennuksen julkisivut, ikkunat ja katto on kunnostettu 2000-luvulla kaupungin omana työnä. Rakennukseen on tarkoitus sijoittaa näyttely- ja toimistotiloja. Sen suunnittelua on tehty kaupungin omana työnä yhteistyössä Etelä- Karjalan museon ja museoviraston kanssa. Rakennuksessa on purkutöiden yhteydessä suoritettu arkeologisia tutkimuksia ja osa vanhoista alapohjan alta löytyneistä 1600-luvun rakenteista on tarkoitus jättää yleisölle nähtäväksi.

Pohjoispuoleinen rakennus, joka rungoltaan on samankaltainen edellisen kanssa, toimii tällä hetkellä kaupungin arkistona. Tähän rakennukseen on tarkoitus sijoittaa näyttelytiloja. Suunnitelmat ovat alustavat ja rakennuksen valmistuminen keskuksen käyttöön on ajoitettu suunnitelmassa viimeiseksi ja toteutettavaksi vuoden 2010 lopulla.

Tieto- ja näyttelykeskus on kaavailtu kaksikerroksiseksi siten, että maanpintakerros sijoittuu mainittujen rakennusten väliin liittyen niihin katetuilla lämpimillä käytävillä. Rakennuksen maatasokerrokseen tulee suunnitella huoneohjelmassa mainitut yleisötilat aputiloineen ja kellarikerrokseen apu- teknisten tilojen ohella panoraamateatteri noin sadalle kävijälle. Rakennus käyttää hyväkseen uusinta näyttely- ja AV-tekniikkaa.

Rakennus toteutetaan poikkeamisluvalla, koska Linnoituksessa ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Viimeinen voimassa oleva kaava on ns. keisarin kaava vuodelta 1892.

3.3 Arvosteluperusteet

Arvostelussa painotetaan ratkaisun selkeyttä, luontevuutta ja luonnosehdotuksen kehityskelpoisuutta sekä korkeatasoista arkkitehtuuria. Voittajaksi valitaan luonnos, joka palkintolautakunnan mielestä sopii parhaiten pohjaksi Tali-Ihantala keskuksen yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle ja sopii Linnoituksen historialliseen kokonaisuuteen.

3.4 Ohjeellinen tilaohjelma

Sisääntulokerros:	m2
Tuulikaappi	20
Tuloaula ja naulakot	90
Yhdyskäytävät oleviin rakennuksiin	25-35
Lipunmyynti, neuvonta ja leikkitila	25
Museokauppa	20
Varastot	10
Kahvio (noin 90 paikkaa)	100
Keittiö	20
Varastot	10
siivouskomero	5
Liikennetilat	110
Tekniset tilat	50
Hissi	5
	noin 500

Pohjakerros:

Panoraamateatteri	(100 paikkaa)	250
AV-tekniikka		30
Yleisö-WC:t		40
Henkilöstötilat		20
Siivous		10
Hissi		5
Tekniset tilat		85
- IV-konehuone /uudisrakennusta varten		
- lämmönjakohuone /koko keskusta varten		
- sähkökeskus /koko keskusta varten		
- valvomo		
Käytävät		60
		noin 500

YHTEENSÄ **noin 1000 m2**

Suunniteltavan tieto- ja näyttelykeskuksen kokonaispinta-ala on 900-1200 k-m2 ratkaisusta riippuen.

4. EHDOTUKSEN LAADINTAOHJEET

4.1 Vaadittavat asiakirjat

Kilpailu tulostetaan kolmelle jäykälle A2 alustalle kiinnitettynä. Kilpailijat voivat lisätä neljännen selventävän arkin valintansa mukaan. Ehdotuksen mukana toimitetaan yksi suora kopiokelpoinen A3-paperisarja. Lisäksi ehdotuksen materiaali toimitetaan sähköisessä muodossa.

1. Asemapiirros 1:500
2. Pohjat 1:100
3. Leikkaus 1:100
4. Julkisivut 1:200, joista tulee ilmetä pääasialliset materiaalit ja värit.
5. Havainnekuva ulkotilasta
6. Havainnekuva sisätilasta
7. Selostus suunnitelmasta sisältäen suunnitelman tilaohjelman
8. Tilastotiedot, pinta-ala- ja tilavuustiedot
9. Mallinnus, joka on luettavissa Revit Architecture 2008-ohjelmalla, esim. cd-levyllä. Mallissa on mukana olemassa olevien näyttelyrakennusten massat.
10. Nimikuori
11. Suunnittelutarjous

Suunnittelutarjouksen sisäänjättö on muista asiakirjoista poiketen 12.12. mennessä. Suunnittelutarjous on tarkoitettu kilpailun ratkaisemisen jälkeen käynnistettävän neuvottelumenettelyn pohjaksi. Kilpailun voittajan tarjouskuori avataan palkintolautakunnan pöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen.

4.2 Kilpailun salaisuus

Kilpailu on salainen. Kilpailuehdotusten jokainen sivu on varustettava nimimerkillä.

Kilpailuehdotuksen mukana on lähetettävä suljettu kirjekuori, jonka päällä tulee olla kilpailuehdotuksen nimimerkki ja merkintä 'Nimikuori' ja sisällä nimimerkki, tekijän nimi, tekijänoikeuden haltijan nimi, osoite ja puhelinnumero.

Palkintolautakunta on hyväksynyt tämän kilpailuohjelman Lappeenrannassa 13.10.2008.

Heikki Järvenpää
palkintolautakunnan pj